

MILIJUNI MARAKA PRLJAVOG NOVCA UBACUJU SE U LEGALNE TOKOVE

19,4

U prošloj godini oprano 19,4 milijuna maraka čime su proračuni oštećeno za više od devet milijuna KM

KAKO SE PERE NOVAC U BIH

Kriminalci u BiH koriste nove metode pranja prijavog novca kako bi prikrili svoje bogatstvo, izbjegli procesuiranje i legalizirali poslove

Kriminalci koji su prijavim poslovima, a u najvećem broju slučajeva se radi o krijumčarenju i prodaji droge, došli do golemog novca čine sve da ga operu kako bi prikrili svoje bogatstvo, izbjegli procesuiranje, izbjegli plaćanje poreza, povećali profit i legalizirali poslovanje.

Sve donedavno uglavnom se prijavu novca legalizirao preko kupnje stanova i poslovnih prostora i ulaganjem u izgradnju novih objekata.

Međutim, kako kažu stručnjaci, posljednjih godinu - dvije kriminalci iz BiH su se uklopili u "svjetske trendove" pa je pranje novca i u našoj zemlji postalo puno sofisticiranije i dovedeno gotovo do savršenstva.

To znači da se koristi nekoliko novih metoda i načina. Jedan od njih je takozvani inodliv - plaćanje s računa bh. tvrtki na ime povrata avansa u velikim iznosima i to iz kredita i pozajmica po ugovorima tvrtki koje pripadaju istoj grupaciji.

Lažne tvrtke

Sve je prisutniji i bezgotovinski priljev iz inozemstva s računa off-shore kompanija s tim da se isti dan kada novac legne izdaje nalog za transfer novca na treće kompanije.

Također se kao način pranja novca koristi i podizanje kredita po jednoj osnovi, a onda se novac preusmjerava u druge namjere pri čemu vraćanje kredita nije u potpunosti dokumentirano.

Otkrivena je i još jedna nova metoda, a radi se o takozvanim visokorizičnim transakcijama - na račun državljanina BiH uplati se novac s računa neke od off-shore kompanija i on na šalter banke dođe u prisutnosti treće osobe podići novac.

Ubacivanje ilegalnog stečenog novca u legalne tokove, ocjenjuju finansijski stručnjaci, obeshrabruje ozbiljne inozemne investitore. S druge strane, to osigurava stvaranje opasnih središta moći kojima rukovode kriminalci i omogućava im preuzimanje političkih i ekonomskih poluga za kontrolu nad vlastima, od općinskih preko županijskih i entitetskih do državnih.

Posebno je uočljivo posljednjih godinu - dvije da se masovno registriraju, odnosno otvaraju male tvrtke, na stotine njih svakog mjeseca, i nakon kratkog vremena se zatvaraju. Smatra se, pokazuju to i neke istrage, da one uglavnom služe za servisiranje ilegalnih tokova novca.

Pranje novca najizvornije je povezano s korupcijom, organiziranim kriminalnom i finansijskim prijevarama, a prema izvješću američkog State Departmenta za prošlu godinu, BiH je svrstana među države koje izazivaju posebnu zabrinutost.

• Piše: M. Osmović
• dogadjaji@dnevni-list.ba

SARAJEVO - Službeni podaci Finansijsko-obavještajnog odjela Agencije za istrage i zaštitu (SIPA) kažu: prošle godine u Bosni i Hercegovini oprano je 19,4 milijuna maraka. I dalje: podnesene su prijave protiv 26 osoba i sedam tvrtki i dopunjene prijave protiv 12 osoba i tri tvrtke.

Na lošem glasu

Pranjem tolike količine novca proračuni u BiH oštećeni za više od devet milijuna maraka. Također su izdani i nalozi za privremenu obustavu finansijskih transakcija preko računa šest građana i dva poduzeća u iznosu od 3,8 milijuna maraka.

Ukupna suma opranog novca, ona koja je otkrivena, u svakom slučaju dovela je BiH na loš glas u međunarodnim relacijama.

Svemu treba dodati i podatak koji je objavila organizacija Global Financial Integrity iz Washingtona da se godišnje u BiH opere i iz BiH ilegalno iznese oko milijardu maraka. Prema nalazima s kojima raspolaže ta organizacija, samo u razdoblju od 2001. do 2010. godine iz naše zemlje nezakonito je u takozvane porezne rajevе u svijetu prebačeno 836 milijuna dolara.

Inače, ova organizacija provodi istraživanja u svim državama svijeta o nacionalnim i multilateralnim politikama i ugovorima s ciljem eliminiranja nelegalnih finansijskih poslova kako bi se osigurao globalni razvoj i sigurnost. U izvješćima GFI-ja količina novca u svojoj zoni je najvažniji parametar za ocjenu sposobnosti vlada da rade na ekonomskom razvoju svojih država.

Kako bi se nelegalno stečeni novac ubacio u legalne finansijske tokove, sve je prisutnije plaćanje s računa bh. tvrtki na ime povrata avansa u velikim iznosima i to iz kredita i pozajmica po ugovorima tvrtki iz iste grupacije